

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ
2012, Ν.122(Ι)/2003, Ν.239(Ι)/2004, Ν.143(Ι)/2005, Ν.173(Ι)/2006,
Ν.92(Ι)/2008, Ν.211(Ι)/2012

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 03/2014

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΗΚ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 2, 24, 25, 26(1), 31, 32, 34, και 108 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012 εκδίδει την παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση αναφορικά με Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ.

Η ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη:

Τις πρόνοιες των ακόλουθων άρθρων των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2003-2012,

- Το Άρθρο 2, όπου καθορίζεται ο όρος «Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση» να σημαίνει την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή τον όμιλο επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μια από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής και τουλάχιστον μια από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το Άρθρο 24 (1) (α) (β), (δ) και (κβ), όπου στόχος και καθήκον και εξουσία της ΡΑΕΚ είναι να προάγει και διασφαλίζει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρισμού, να προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών, να διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι αδειών που λειτουργούν αποδοτικά και έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι, και να διασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών.
- Το Άρθρο 25(1) (ιζ) και (ιστ), όπου η ΡΑΕΚ έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού και καθήκον να διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας.
- Το Άρθρο 25(1) (κ) και (λγ), όπου αφενός προνοείται ότι η ΡΑΕΚ παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και διασφαλίζει την συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας και αφετέρου ότι εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού.

- Το Άρθρο 31, όπου προνοείται ότι όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον Νόμο αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των υπηρεσιών αυτών.
- Το Άρθρο 32, όπου τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια θα διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν θα είναι σύμφωνα με την μεθοδολογία που καθορίζει η ΡΑΕΚ, η οποία διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δύνανται να ανακτούν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από την διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους σε αποδοτική βάση.
- Το Άρθρο 34, όπου απαγορεύεται από οποιοδήποτε πρόσωπο η διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροπαραγωγού σταθμού, της προμήθειας ηλεκτρισμού σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες πελάτες, των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, εκτός αν στο πρόσωπο έχει προηγουμένως χορηγηθεί άδεια.
- Την επιφύλαξη του εδαφίου (1) του άρθρου 108, όπου προνοείται ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού υποβάλλουν για έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους και ότι ο έλεγχος αυτός αφορά ιδίως την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή διακρίσεων και διασταυρωμένων επιδοτήσεων.
- Το Άρθρο 108 (3), όπου οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού στο εσωτερικό τους λογιστικό σύστημα τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, ως θα είχαν υποχρέωση να πράξουν αν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από χωριστές εταιρείες και για το σκοπό αποφυγής διάκρισης, διεπιδότησης και νόθευσης του ανταγωνισμού.
- Το Άρθρο 108 (4), όπου η ΑΗΚ στο εσωτερικό λογιστικό σύστημα της τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για κάθε επιχείρηση στην οποία χορηγήθηκε άδεια.
- Το Άρθρο 108 (4), (5), (6) και (7), όπου οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις κατά την ετοιμασία των λογαριασμών τους περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα στην οποία χορηγήθηκε άδεια σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους. Στις σημειώσεις καθορίζουν τους κανόνες για την κατανομή του ενεργητικού, παθητικού, των δαπανών και εσόδων τους, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών. Τυχόν τροποποιήσεις των κανόνων εγκρίνονται από την ΡΑΕΚ και αναφέρονται στις σημειώσεις και αιτιολογούνται δεόντως.
- Το Άρθρο 108 (8), όπου προνοείται ότι αναφέρουν στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους οποιαδήποτε συναλλαγή που γίνεται και το μέγεθος της, που κατά την γνώμη της ΡΑΕΚ, δύναται να έχει εμπορική επιρροή με θυγατρικές επιχειρήσεις ή με συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους ή είναι υπό τον έλεγχο της ίδιας οντότητας,

και επίσης λαμβάνοντας υπόψη:

- το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης για Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, το οποίο δημοσιεύτηκε στις 21 Μαρτίου 2014, ημερομηνία κατά την οποία κλήθηκαν οι κάτοχοι Αδειών, αιτητές Αδειών και άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης του Προσχεδίου, και την Απόφαση της ΡΑΕΚ να δώσει παράταση για την υποβολή των σχολίων μέχρι τις 29 Μαΐου 2014,
- τα σχόλια που υποβλήθηκαν από ένα ενδιαφερόμενο πρόσωπο (την ΑΗΚ) κατά τη δημόσια διαβούλευση του πιο πάνω Προσχεδίου, μέσω σχετικής επιστολής ημερομηνίας 29 Μαΐου 2014, τα οποία η ΡΑΕΚ έλαβε σοβαρά υπόψη,
- τις δύο συναντήσεις που έγιναν στα γραφεία της ΡΑΕΚ στις 4 και 10 Ιουλίου 2014 μεταξύ ΡΑΕΚ και ενδιαφερόμενων προσώπων (ΑΗΚ), στην παρουσία των Εξωτερικών Συμβούλων της ΡΑΕΚ, KPMG Limited, για να συζητηθούν οι ενστάσεις του επί του πιο πάνω Προσχεδίου που υποβλήθηκαν μέσω της πιο πάνω επιστολής της ΑΗΚ,
- τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1,

και εκτιμώντας

- Το γεγονός ότι, οποιαδήποτε επιχείρηση ηλεκτρισμού υποχρεούται να προσφέρει τις υπηρεσίες της σε διατιμήσεις ή χρεώσεις που αντικατοπτρίζουν το πραγματικό κόστος με εύλογο κέρδος, πολύ περισσότερο δε μια κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρισμού.
- Το γεγονός ότι, η ΑΗΚ είναι, με την έννοια του Νόμου, ολοκληρωμένη επιχείρηση, ήτοι κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση αφού δραστηριοποιείται στην Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο υπό το κράτος των αδειών του άρθρου 34 και παράλληλα και οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση αφού ασχολείται και με δραστηριότητες εκτός της ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το γεγονός ότι, η ΑΗΚ είναι, στο παρόν στάδιο, εκ των πραγμάτων ουσιαστικά η μεγαλύτερη και η μοναδική ηλεκτροπαραγωγός με συμβατικά καύσιμα επιχείρηση, και παράλληλα είναι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ) και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) και παράλληλα, στο παρόν στάδιο, εκ των πραγμάτων, ουσιαστικά η μεγαλύτερη και η μοναδική επιχείρηση Προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το γεγονός ότι, ο Λειτουργικός Διαχωρισμός σε μία ολοκληρωμένη επιχείρηση είναι απαραίτητη αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή του Λογιστικού Διαχωρισμού των κατά τις άδειες δραστηριοτήτων, που απαιτείται στο Νόμο και επομένως απαραίτητη, αναγκαία προϋπόθεση στη δημιουργία, διατήρηση και εφαρμογή χωριστών λογαριασμών (Separated Regulatory Accounts, SRAs).

- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 04/2014 αναφορικά με Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ.
- Το γεγονός ότι, οι χωριστοί λογαριασμοί κατά δραστηριότητα σε μία ολοκληρωμένη επιχείρηση και συνεπώς και στην ΑΗΚ αποτελούν τη βάση υπολογισμού των διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας με τις οποίες χρεώνονται τόσο οι πελάτες της ΑΗΚ όσο και οι χρήστες του Συστήματος Μεταφοράς ή/και του Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.
- Τη διαπίστωση ότι είναι αναγκαία η έκδοση οδηγιών και κατευθυντήριων γραμμών από τη ΡΑΕΚ προς την ΑΗΚ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ) για τις διάφορες δραστηριότητες της.
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2014 αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών.

Αποφασίζει την έκδοση Ρυθμιστικής Απόφασης αναφορικά με Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, ως ακολούθως:

1. Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (Separated Regulatory Accounts, SRAs):

1.1 Η ΡΑΕΚ, ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει η Νομοθεσία και ο Κανονισμός 11(2) των Διαδικασιών Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού Κ.Δ.Π. 472/2004, έχει εκδώσει Ρυθμιστική Απόφαση σχετικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών με την οποία καθορίζονται επακριβώς οι απαιτήσεις της ΡΑΕΚ για τη συλλογή και την κατανομή των οικονομικών στοιχείων από τους «Υπόχρεους Οργανισμούς», καθώς και τη μέθοδο υποβολής των εν λόγω δεδομένων ούτως ώστε να μπορεί η ΡΑΕΚ να ασκεί αποτελεσματικά τις δικές της υποχρεώσεις εποπτείας, ελέγχου και ρύθμισης, με βάση τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012.

1.2 Η ΑΗΚ ως ολοκληρωμένη επιχείρηση είναι «Υπόχρεος Οργανισμός» και καλείται να ετοιμάζει και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ετησίως, ελεγμένους λογαριασμούς για κάθε μία από τις εκάστοτε βασικές ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της:

- Παραγωγής,
- Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς),
- Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής),
- Διανομής (Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) και της
- Προμήθειας.

συμμορφούμενη με τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2014 αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών.

1.3 Η ΑΗΚ καλείται όπως αναπτύξει/προσαρμόσει το εσωτερικό λογιστικό και κοστολογικό της σύστημα με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση με τις ΡΛΟ, έτσι ώστε οι ΧΛ να μπορούν να ετοιμάζονται και εξάγονται απευθείας από το κοστολογικό σύστημά της, δηλαδή χωρίς ουσιαστικά να γίνεται οποιαδήποτε επεξεργασία εκτός συστήματος

(σήμερα, λόγω περιορισμών του κοστολογικού συστήματός της ΑΗΚ, απαιτούνται προσαρμογές και επεξεργασία των αποτελεσμάτων, η οποία πραγματοποιείται εκτός συστήματος).

Ειδικότερα, η ΑΗΚ καλείται όπως προσαρμόσει το λογιστικό της σύστημα ώστε να είναι σε θέση και να μπορεί να:

- Καταγράφει εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων.
- Κατανέμει τα μετρητά και δάνεια στις επί μέρους δραστηριότητες.

2. Ετοιμασία Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών

2.1 Σύμφωνα με τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) η ΑΗΚ θα ετοιμάζει και θα υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ετησίως Προϋπολογιζόμενους Χωριστούς Λογαριασμούς. Οι ΡΛΟ περιλαμβάνουν λεπτομέρειες σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο των Προϋπολογιζόμενων ΧΛ που πρέπει να υποβάλλονται. Οι Προϋπολογιζόμενοι ΧΛ θα είναι σε μια περισσότερο συνοπτική/ περιεκτική μορφή σε σύγκριση με τους ΧΛ, και δεν θα περιλαμβάνουν λεπτομερείς σημειώσεις στους λογαριασμούς όπως θα απαιτείται για τους ΧΛ.

2.2 Η ΑΗΚ να φροντίσει ώστε το συντομότερο δυνατό να ενισχυθεί η λειτουργικότητα στο λογιστικό της σύστημα, ούτως ώστε να υποβοηθηθεί η αυτόματη ετοιμασία και εξαγωγή απευθείας από το σύστημα του ενοποιημένου ετήσιου Προϋπολογισμού που υποβάλλεται ετησίως στην Βουλή των Αντιπροσώπων, με όσο το δυνατό λιγότερη επεξεργασία εκτός συστήματος. Η ενισχυμένη λειτουργικότητα να επιτρέπει και την εξαγωγή των Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών στην ίδια μορφή με τον Ενοποιημένο Προϋπολογισμό που υποβάλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

2.3 Να διασφαλιστεί η παρακολούθηση τόσο του Ενοποιημένου Προϋπολογισμού όσο και των Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών σε πραγματικό χρόνο και σε επίπεδο Δραστηριότητας.

Με στόχο την εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων , η ΑΗΚ καλείται όπως εφαρμόζει τις πιο κάτω κατευθυντήριες οδηγίες:

1. Κατανομή Μετρητών και Δανείων στις Δραστηριότητες

Τα μετρητά και τα δάνεια να κατανέμονται στις σχετικές δραστηριότητες με βάση την αρχή πρόκλησης κόστους (δηλαδή, το κάθε δάνειο να κατανέμεται στη δραστηριότητα στην οποία αφορά) χωρίς κατ' ανάγκη να πρέπει να είναι διαχωρισμένη η λειτουργία του ταμείου (treasury function). Μόνο τα δάνεια τα οποία λαμβάνονται σε επίπεδο διοίκησης (corporate loans) τα οποία είναι πράγματι για διοικητικούς σκοπούς και όχι για αναπτυξιακά έργα (π.χ. για βελτίωση της ρευστότητας του οργανισμού) να επιμερίζονται

στις διάφορες δραστηριότητες και ο επιμερισμός αυτός να γίνεται κατά τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή. Οι κλείδες επιμερισμού να υποβάλλονται ετησίως στη ΡΑΕΚ για έγκριση.

Η κατανομή και ο επιμερισμός είναι προϋπόθεση για τον υπολογισμό της Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) και του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (ΜΣΚΚ) της κάθε δραστηριότητας και συνεπώς των Επιτρεπόμενων Εσόδων της δραστηριότητας αυτής με εξαίρεση τη δραστηριότητα της Προμήθειας για την οποία τα Επιτρεπόμενα Έσοδα υπολογίζονται διαφορετικά.

2. Κατανομή και Επιμερισμός των εξόδων Περιφερειών και των εξόδων Διοίκησης/Κοινών Υπηρεσιών

- Τα έξοδα Περιφερειών να κατανέμονται στις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας και στις «Άλλες Δραστηριότητες» αναλόγως.
- Τα κοινά έξοδα (έξοδα διοίκησης και κοινών υπηρεσιών) να επιμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και των «άλλων δραστηριοτήτων».
- Οι κλείδες επιμερισμού κοινών εξόδων να αναθεωρηθούν και να καθοριστούν με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους και μεθοδολογία σε εύλογη, διαφανή και λογική βάση. Οι κλείδες επιμερισμού να αναθεωρούνται ετησίως, για να διασφαλίζεται ότι παραμένουν αντιπροσωπευτικές, δίκαιες και διαφανείς. Να μην χρησιμοποιούνται σταθερά ποσοστά ως κλείδες επιμερισμού ιδίως όταν αυτά δεν καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους/μεθοδολογία. Οι κλείδες επιμερισμού να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση.
- Αναφορικά με την κατανομή των εξόδων Περιφερειών και Διοίκησης/Κοινών Υπηρεσιών υποβάλλονται οι ακόλουθες συστάσεις ή επεξηγήσεις:
  - i. Τα έξοδα «Προώθησης/Διαφήμισης» και «Δημοσίων Σχέσεων», να επιμερίζονται στην Προμήθεια κατά τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή και λαμβάνοντας υπόψη το λιανικό χαρακτήρα της Προμήθειας.
  - ii. Το κέντρο κέρδους «Purchasing» να κατανέμεται λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων αγορών που έχουν πραγματοποιηθεί από την κάθε δραστηριότητα όπως επίσης και το χρόνο που δαπανάται για την προετοιμασία των εν λόγω συμβάσεων.
  - iii. Τα έξοδα Περιφερειών και Διοίκησης/Κοινών Υπηρεσιών να επιμερίζονται και στις «Άλλες Δραστηριότητες» λαμβάνοντας υπόψη τους πόρους (π.χ. προσωπικό, αυτοκίνητα, αποθήκες) που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των «Άλλων Δραστηριοτήτων».

3. Κέντρα Κόστους λογισμικού ΑΗΚ

- Για σκοπούς απλοποίησης της διαδικασίας κατανομής των εξόδων, η ΑΗΚ να επανεξετάσει το όλο σύστημα με στόχο ο αριθμός των κέντρων κόστους να μειωθεί.

Στο λογισμικό της ΑΗΚ, υπάρχουν 1550 κέντρα κόστους τα οποία στο τέλος κάθε μήνα κατανέμονται κατά τη διαδικασία κλεισίματος του μήνα, στις διάφορες δραστηριότητες. Έχει παρατηρηθεί ότι υπάρχει αρκετή επανάληψη στα κέντρα κόστους και υπάρχουν κατηγορίες οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται. Εφόσον είναι δυνατόν, κάποια από αυτά τα Κέντρα Κόστους να καταλογιστούν σε συγκεκριμένη δραστηριότητα και τα υπόλοιπα να επιμερίζονται με τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή στις διάφορες δραστηριότητες.

4. Έξοδα προσωπικού

- Τα έξοδα μισθοδοσίας να κατανέμονται στις διάφορες δραστηριότητες με βάση την αρχή πρόκλησης κόστους (δηλαδή να κατανέμονται στις δραστηριότητες στις οποίες το προσωπικό έχει εργαστεί).
- Να επιδιωχθεί όπως πόροι και υπηρεσίες που παρέχονται σε μια ΕΜ από ένα τμήμα παροχής κοινών, υποστηρικτικών υπηρεσιών (π.χ. υπηρεσίες πληροφορικής, υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, λογιστικές υπηρεσίες κ.λ.π.) ή από μια ΕΜ σε μια άλλη (π.χ. εργασίες συντήρησης από την ΕΜ Παραγωγής στην ΕΜ Μεταφοράς) να περιοριστούν και να υπόκεινται σε όρους και κανόνες, ούτως ώστε να αποκλείονται διεπιδοτήσεις ή/και νόθευση του ανταγωνισμού.
Όταν παρουσιάζεται η ανάγκη προσφοράς τέτοιων υπηρεσιών, η προσφορά αυτή να παρέχεται κάτω από συνθήκες αγοράς (η κάθε ΕΜ να είναι ελεύθερη να ζητήσει τις υπηρεσίες από την ελεύθερη αγορά εάν μπορεί να διασφαλίσει τις ίδιες υπηρεσίες με πλέον ευνοϊκούς όρους), και μέσα από μια συμβατική διευθέτηση (Συμφωνίες Παροχής Υπηρεσιών, Service Level Agreements-SLAs) μεταξύ της ΕΜ που λαμβάνει και του τμήματος ή της ΕΜ που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές. Συνάγεται ότι θα εφαρμόζονται διαφανείς κανόνες για τη κατανομή του χρόνου του προσωπικού, μέσω του συστήματος χρονοχρέωσης, για λογική και δίκαιη χρέωση των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη χρονοχρέωση προσωπικού της ΑΗΚ που εμπλέκεται σε αναπτυξιακά έργα.

- Η διαδικασία καταγραφής και υποβολής των ωρών εργασίας (χρονοχρέωση) του προσωπικού, διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στον αληθή, εύλογο και διαφανή διαχωρισμό των εξόδων μισθοδοσίας της ΑΗΚ στις επί μέρους δραστηριότητες. Η ΑΗΚ να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας καταγραφής, υποβολής αλλά και ελέγχου των ωρών εργασίας του προσωπικού της για να επιτευχθεί αντικειμενικά ο διαχωρισμός των εξόδων μισθοδοσίας της. Προς τούτο:
  - Να εισαχθούν κωδικοί πρόσβασης και ασφαλιστικές δικλείδες στο σύστημα χρονοχρέωσης για όλα τα μέλη του προσωπικού, για σκοπούς ελέγχου της ταυτοποίησης του χρήστη του συστήματος.
  - Να διασφαλιστεί ότι ο υπάλληλος θα μπορεί να χρεώνει ώρες μόνο σε έργα στα οποία ο προϊστάμενος του τον έχει συμπεριλάβει στην ομάδα έργου.
  - Να εφαρμοστεί επαρκής εποπτεία και εξέταση/έγκριση της διαδικασίας χρονοχρέωσης. Η εξέταση/έγκριση να πραγματοποιείται σε πολλά επίπεδα, δηλαδή ο κάθε διευθυντής να εξετάζει/εγκρίνει τις χρονοχρεώσεις της ομάδας του και στη συνέχεια, ο επικεφαλής του Τμήματος να εξετάζει/ εγκρίνει την υποβολή των χρονοχρεώσεων όλων των ομάδων του Τμήματός του.

5. Εφαρμογή

Η Ρυθμιστική Απόφαση εφαρμόζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ καλείται όπως υποβάλει στη ΡΑΕΚ εντός τριών μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης αναλυτικό Πρόγραμμα Συμμόρφωσης και εφαρμογής των προνοιών της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης με στόχο την ολοκλήρωση της εφαρμογής το συντομότερο δυνατό και εν πάση περιπτώσει όχι αργότερα από το τέλος Μαρτίου 2015.

Το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι αναλυτικό και να εξελίσσεται με στάδια και συγκεκριμένους ενδιάμεσους στόχους (milestones). Πολλές από τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης θα πρέπει να έχουν άμεση εφαρμογή και άλλες πριν από το Μάρτιο 2015. Ο Μάρτιος 2015 είναι ο στόχος για εφαρμογή εκείνων των προνοιών που δικαιολογημένα και τεκμηριωμένα χρειάζονται το χρόνο αυτό.

Λευκωσία, 21 Ιουλίου 2014

Παράρτημα 1

**Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής
Απόφασης αναφορικά με Λογιστικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της
ΑΗΚ**

Στη Δημόσια Διαβούλευση συμμετείχε ένας (1) μόνο ενδιαφερόμενος ως εξής:

- ΑΗΚ

Ο συμμετέχων δεν υπέβαλε στοιχεία υπό όρους εμπιστευτικότητας ούτε ζήτησε να μη δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία της ταυτότητάς του.

Η ΡΑΕΚ ευχαριστεί τον συμμετέχοντα που έλαβε μέρος στη Δημόσια Διαβούλευση.

Επιπρόσθετα από τις δύο συναντήσεις που έγιναν στα γραφεία της ΡΑΕΚ στις 4 και 10 Ιουλίου 2014 για να συζητηθούν οι ενστάσεις της ΑΗΚ επί του πιο πάνω Προσχεδίου, η ΡΑΕΚ θεωρεί σκόπιμο να σχολιάσει τις απόψεις που εκφράσθηκαν από το συμμετέχοντα μέσω της επιστολής του, παρουσιάζοντας παράλληλα το σκεπτικό της τελικής Απόφασης.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι απόψεις της ΡΑΕΚ επί των συγκεκριμένων θεμάτων που αναδείχθηκαν από τη Δημόσια Διαβούλευση.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>1. Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (Separated Regulatory Accounts, SRAs):</p>	<p>1.1 Η ΑΗΚ ως «Υπόχρεος Οργανισμός» να ετοιμάζει και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ετησίως, ελεγμένους λογαριασμούς για κάθε μία από τις εκάστοτε βασικές ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Παραγωγής, ο Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς), ο Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής), ο Διανομής (Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) και της Προμήθειας. <p>συμμορφούμενη με τη Ρυθμιστική Απόφαση με ημερομηνία .../.../2014 σχετικά με τις «Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών».</p>	<p>Η παρούσα Απόφαση, καθώς και η Απόφαση για ΡΑΟ καθορίζουν επακριβώς τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ για τη συλλογή και την κατανομή των οικονομικών στοιχείων από τους «Υπόχρεους Οργανισμούς» συμπεριλαμβανομένης της ΑΗΚ ως ολοκληρωμένη επιχείρηση, καθώς και τη μέθοδο υποβολής των εν λόγω δεδομένων ούτως ώστε να μπορεί η ΡΑΕΚ να ασκεί αποτελεσματικά τις δικές της υποχρεώσεις επιτηρείας, ελέγχου και ρύθμισης, με βάση τις προνοιές των περί Ρύθμισης της Αγώρας Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012.</p> <p>Η εφαρμογή της Απόφασης αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ όπως και κάθε άλλης ολοκληρωμένης επιχείρησης και δεν υπόκειται σε οποιασδήποτε όρους.</p> <p>Για σκοπούς Λογιστικού Διαχωρισμού θα πρέπει να τηρούνται Χωριστοί Λογαριασμοί (ΧΛ) για τις υποδραστηριότητες ΙΣΔ και ΔΣΔ ξεχωριστά, το σύνολο των οποίων θα αποτελεί τους ΧΛ της ΕΜ Διανομής. Αυτό συνάδει πλήρως με τη Τρίτη Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/72/ΕΚ (συγκεκριμένα Άρθρο 26), καθώς και με τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της Οδηγίας αυτής («Το Καθεστώς Διαχωρισμού» - The Unbundling Regime), στην οποία αναφέρεται ρητώς και συγκεκριμένως η υποχρέωση τήρησης ΧΛ για το ΔΣΔ ξεχωριστά. Αντιλαμβάνομαστε ότι πιθανόν το κόστος του ΔΣΔ, με τα παρόντα δεδομένα, να μην είναι ουσιαστικό, αλλά για σκοπούς καθαρά αναφοράς, και σύμφωνα με τα πιο πάνω θα πρέπει να τηρείται ο Λογιστικός Διαχωρισμός.</p>
<p>1.2 Η ΡΑΕΚ, ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει η Νομοθεσία και ο Κανονισμός 11(2) των Διαδικασιών Χρέωσης Διατηρήσεων Ηλεκτρισμού</p>		

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>Κ.Δ.Π. 472/2004, θα εκδώσει Ρυθμιστική Απόφαση σχετικά με τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών με την οποία θα καθορίζονται επακριβώς οι απαιτήσεις της ΡΑΕΚ για τη συλλογή και την κατανομή των οικονομικών στοιχείων από τους «Υπόχρεους Οργανισμούς» συμπεριλαμβανομένης της ΑΗΚ ως ΚΟΕ και κατέχουσα δεσπόζουσα θέση επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τη μέθοδο υποβολής των εν λόγω δεδομένων ούτως ώστε να μπορεί η ΡΑΕΚ να σκεί αποτελεσματικά τις δικές της υποχρεώσεις εποπτείας, ελέγχου και ρύθμισης, με βάση τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012.</p>	<p>Η ΑΗΚ έχει υποβάλει τα σχόλια της στο Προσχέδιο Απόφασης για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες με επιστολή ημερομηνίας 23 Μαΐου 2014.</p>	<p>Απαντήρεις στα σχόλια της ΑΗΚ ευρισκονται στην Απόφαση της ΡΑΕΚ για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ).</p>
<p>1.3 Η ΑΗΚ καλείται όπως αναπτύξει/προσαρμόσει το εσωτερικό λογιστικό και κοστολογικό της σύστημα με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση με τις ΡΛΟ, έτσι ώστε οι ΧΛ να μπορούν να ετοιμαζονται και εξαγονται απευθείας από το κοστολογικό σύστημά της, δηλαδή χωρίς την οποιαδήποτε επεξεργασία εκτός συστήματος (σήμερα, λόγω περιορισμών του κοστολογικού συστήματός της ΑΗΚ, απαιτούνται προσαρμογές και επεξεργασία των αποτελεσμάτων, η οποία πραγματοποιείται εκτός συστήματος). Ειδικότερα, η ΑΗΚ καλείται όπως προσαρμόσει το λογιστικό της σύστημα ώστε να είναι σε θέση και να μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καταγράψει εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων. • Κατανέμει τα μετρητά και δάνεια στις επί μέρους δραστηριότητες. 	<p>Η ΑΗΚ έχει εγκαταστήσει ένα σύγχρονο λογιστικό λογισμικό (ERP SAP) παρόνι δε Χωριστούς Λογαριασμούς σε τέτοια μορφή ώστε να χρεάζεται η λιγότερο δυνατή επεξεργασία εκτός συστήματος από το προσωπικό της. Η επεξεργασία γίνεται από στελέχη με κατάλληλη εκπαίδευση και δεξιότητες, ελέγχεται δε επαρκώς, έγκαιρα και σε λεπτομέρεια. Αποτελεί στόχο και της ΑΗΚ η ελαχιστοποίηση της εκτός συστήματος επεξεργασίας των ΧΛ και κινώμασε προς αυτή την κατεύθυνση, με γνώμονα όμως την διατήρηση μίας επωφελούς για την ΑΗΚ σχέσης κόστους – οφέλους. Εν πάση περιπτώσει η όποια επεξεργασία γίνεται εκτός συστήματος είναι πλήρως ανιχνεύσιμη (traceable) και μπορεί να ελεγχθεί τόσο από τους Εξωτερικούς Ελεγκτές όσο και από τη ΡΑΕΚ.</p> <p>Τα σχόλια της ΑΗΚ σχετικά με την κατανομή μετρητών και δανείων στις επί μέρους δραστηριότητες περιλαμβάνονται πιο κάτω.</p>	<p>Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι η απαίτηση όπως αυτή παρουσιάζεται στην παράγραφο 1.3 αποτελεί ελάχιστη υποχρέωση της ΑΗΚ, την οποία θα έπρεπε ήδη να την είχε εφαρμόσει. Ως εκ τούτου δεν προκύπτει κανένα θέμα σχέσης κόστους-οφέλους.</p> <p>Εν πάση περιπτώσει, η εφαρμογή της Απόφασης αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ και δεν υπόκειται σε οποιοσδήποτε όρους.</p> <p>Για διευκρινιστικούς σκοπούς και μόνον, η εν λόγω παράγραφος εννοεί τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πλήρη ανάπτυξη/προσαρμογή του λογιστικού και κοστολογικού συστήματος της ΑΗΚ ούτως ώστε αυτό να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις ΡΛΟ. • Επικαιροποίηση κλειδών επιμερισμού που χρησιμοποιούνται στο κοστολογικό σύστημα. Σύμφωνα με τις ΡΛΟ οι κλειδές επιμερισμού θα πρέπει να επικαιροποιούνται και να υπόκεινται σε έλεγχο από εξωτερικούς ελεγκτές σε ετήσια βάση. • Μείωση στο ελάχιστο εξουσιοδοτημένων προσαρμογών, ούτως ώστε οι ΧΛ να εξαγονται απευθείας από το κοστολογικό σύστημα της ΑΗΚ.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>2. Ετοιμασία Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών</p> <p>2.1 Σύμφωνα με τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) που θα εκδοθούν από τη ΡΑΕΚ η ΑΗΚ θα ετοιμάξει και υποβάλει στη ΡΑΕΚ ετήσιους Προϋπολογιζόμενους Χωριστούς Λογαριασμούς. Οι ΡΛΟ θα περιλαμβάνουν λεπτομέρειες σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο των Προϋπολογιζόμενων ΧΛ που πρέπει να υποβάλλονται. Οι Προϋπολογιζόμενοι ΧΛ θα είναι σε μια περισσότερο συντομική/περιεκτική μορφή σε σύγκριση με τους ΧΛ, και δεν θα περιλαμβάνουν λεπτομερείς σημειώσεις στους λογαριασμούς όπως θα απαιτείται για τους ΧΛ.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή του κοστολογικού συστήματος ούτως ώστε να είναι δυνατή η καταγραφή των εσωτερικών χρεώσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων εντός του συστήματος, και η χρήση τους για εξαγωγή των ΧΛ. • Προσαρμογή του κοστολογικού συστήματος ούτως ώστε να είναι δυνατή η κατανομή μετρητών και δανείων στις επιμέρους δραστηριότητες. <p>Η ΑΗΚ θα πρέπει να υποβάλει λεπτομέρειες της εφαρμογής της παρούσας Απόφασης κατά την υποβολή της Έκθεσης Συμμόρφωσης με ΡΛΟ (βλέπε Απόφαση για ΡΛΟ).</p>
<p>2.2 Η ΑΗΚ να φροντίσει ώστε το συντομότερο δυνατό να ενισχυθεί η λειτουργικότητα στο λογιστικό της σύστημα, ούτως ώστε να υποβοηθηθεί η αυτοματη ετοιμασία και εξαγωγή απευθείας από το σύστημα του ενοποιημένου ετήσιου Προϋπολογισμού που υποβάλλεται επίσηως στην Βουλή των Αντιπροσώπων, με όσο το δυνατό λιγότερη επεξεργασία εκτός συστήματος. Η ενισχυμένη λειτουργικότητα να επιτρέπει και την εξαγωγή των Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών στην ίδια μορφή με τον Ενοποιημένο Προϋπολογισμό που υποβάλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.</p>	<p>Συμφωνούμε με την υποβολή στη ΡΑΕΚ προϋπολογιζόμενων ΧΛ σε συντομική μορφή και δεν θα περιλαμβάνουν επεξηγηματικές σημειώσεις επί των λογαριασμών όπως θα απαιτείται για τους ΧΛ.</p> <p>Σχόλια για το θέμα των Προϋπολογιστικών ΧΛ έχουν περιληφθεί και στην επιστολή της ΑΗΚ ημερομηνίας 23 Μαρτίου 2014 αναφορικά με το Προσχέδιο Απόφασης για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες.</p>	<p>Απάντηση στα σχόλια της ΑΗΚ ευρίσκονται στην Απόφαση της ΡΑΕΚ για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ).</p>
<p>2.2 Η ΑΗΚ να φροντίσει ώστε το συντομότερο δυνατό να ενισχυθεί η λειτουργικότητα στο λογιστικό της σύστημα, ούτως ώστε να υποβοηθηθεί η αυτοματη ετοιμασία και εξαγωγή απευθείας από το σύστημα του ενοποιημένου ετήσιου Προϋπολογισμού που υποβάλλεται επίσηως στην Βουλή των Αντιπροσώπων, με όσο το δυνατό λιγότερη επεξεργασία εκτός συστήματος. Η ενισχυμένη λειτουργικότητα να επιτρέπει και την εξαγωγή των Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών στην ίδια μορφή με τον Ενοποιημένο Προϋπολογισμό που υποβάλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.</p>	<p>Η προετοιμασία του προϋπολογισμού είναι μία πολύπλοκη διαδικασία καθώς απαιτεί τη διενέργεια μεγάλου αριθμού προβλέψεων και υποθέσεων για την μελλοντική εξέλιξη οικονομικών και μη οικονομικών μεγεθών. Επιπλέον, απαιτεί την συμμετοχή των ανώτατων στελεχών της κάθε δραστηριότητας προκειμένου να διαμορφωθούν οι καλύτερες δυνατές προβλέψεις και εκτιμήσεις. Θεωρούμε όμως ότι ο βαθμός λειτουργικής ενσωμάτωσης και της διαδικασίας αυτής στα πληροφοριακά συστήματα της ΑΗΚ αποτελεί αντικείμενο μελέτης της σχέσης κόστους – οφέλους.</p> <p>Η ετοιμασία του Προϋπολογισμού γίνεται με εξειδικευμένο λογισμικό και όχι από το SAP. Στο SAP μπορούν να εισαχθούν τα</p>	<p>Η ΡΑΕΚ αντιλαμβάνεται πιθανές δυσκολίες στην υλοποίηση της σχετικής υποχρέωσης, όμως η εφαρμογή της Απόφασης αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ και συνεπώς δεν τίθεται θέμα σχέσης κόστους-οφέλους</p> <p>Ο ετήσιος προϋπολογισμός που κατατίθεται στην Βουλή θα πρέπει να συμπληρώνεται πλήρως με τους Προϋπολογιζόμενους Χωριστούς Λογαριασμούς για τα εν λόγω έτη.</p> <p>Θα πρέπει να εισαχθούν στο SAP τα προϋπολογισθέντα ποσά για σκοπούς εξαγωγής των προϋπολογιζόμενων Χωριστών</p>

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>2.3 Να εφαρμοστεί μια διαδικασία παρακολούθησης τόσο του Εντοπιζόμενου Προϋπολογισμού όσο και των Προϋπολογιζόμενων Χωριστών Λογαριασμών σε τακτά χρονικά διαστήματα και σύγκριση αυτών με τα πραγματικά στοιχεία/αποτελέσματα.</p>	<p>προϋπολογισθέντα ποσά για παρακολούθηση αλλά όχι για ετοιμασία του Προϋπολογισμού.</p> <p>Ο προϋπολογισμός βασίζεται στο επιχειρηματικό σχέδιο της κάθε δραστηριότητας. Η Διεύθυνση Λογιστικής Διοίκησης και Προϋπολογισμού της Επιτελικής Μονάδας Οικονομικών συλλέγει τους υπο-προϋπολογισμούς των επιμέρους δραστηριοτήτων τους οποίους επεξεργάζεται, σε συνεργασία με τις επιμέρους Δραστηριότητες, και εννοιαίει προκειμένου να συντάξει τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΑΗΚ. Ο προϋπολογισμός παρακολουθείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, τόσο σε ενιαία βάση όσο και σε επίπεδο τμημάτων, σε σχέση με τα πραγματικά αποτελέσματα και αναλύονται τυχόν σημαντικές αποκλίσεις. Γίνονται οι κατάλληλες ενέργειες ούτως ώστε ο Προϋπολογισμός να παρακολουθείται και σε επίπεδο Δραστηριότητας. Παράλληλα το λογιστικό σύστημα παρέχει την δυνατότητα έκδοσης συγκριτικών αναφορών σε πραγματικό χρόνο (real time).</p>	<p>Λογαριασμών καθώς και μελλοντική παρακολούθησή.</p> <p>Η ΡΑΕΚ θεωρεί πολύ σημαντική την παρακολούθηση του Προϋπολογισμού σε πραγματικό χρόνο και σε επίπεδο Δραστηριότητας, γιατί μόνο έτσι κάθε δραστηριότητα θα λειτουργεί σαν να ήταν μια ξεχωριστή οντότητα, σύμφωνα με τη σχετική ισχύουσα Νομοθεσία.</p>
<p>Με στόχο την εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων , η ΑΗΚ καλείται όπως εφαρμόζει τις πιο κάτω κατευθυντήριες οδηγίες:</p>		
<p>1. Κατανομή Μετρητών και Δανείων στις Δραστηριότητες</p> <p>Τα μετρητά και τα δάνεια να κατανέμονται στις σχετικές δραστηριότητες με βάση την αρχή προκλήσης κόστους (δηλαδή, το κάθε δάνειο να καταναμέτα στη δραστηριότητα στην οποία αφορά) χωρίς κατ' ανάγκη να πρέπει να είναι διαχωρισμένη η λειτουργία του ταμείου (treasury function). Μόνο τα δάνεια τα οποία λαμβάνονται σε επίπεδο διοίκησης (corporate loans) τα οποία είναι πράγματι για διοικητικούς σκοπούς και όχι για αναπτυξιακά έργα (π.χ. για βελτίωση της ρευστότητας του οργανισμού) να επιμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες και ο επιμερισμός αυτός να γίνεται κατά τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή. Οι κλειδές επιμερισμού να υποβάλλονται ετησίως στη ΡΑΕΚ για έγκριση.</p> <p>Η κατανομή και ο επιμερισμός είναι προϋπόθεση για τον υπολογισμό της Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) και του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (ΜΣΚΚ) της κάθε δραστηριότητας και συνεπώς των Επιμερισμένων Εσόδων της δραστηριότητας αυτής με εξαίρεση τη δραστηριότητα της Προμήθειας για την οποία τα Επιμερισμένα Έσοδα υπολογίζονται διαφορετικά.</p>	<p>Η ΑΗΚ λειτουργεί ως μια κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση της οποίας οι επιμέρους δραστηριότητες τελούν υπό μια ενιαία Διοίκηση. Τα δάνεια μέχρι σήμερα συνομολογούνται και λαμβάνονται από την μοναδική νομική οντότητα που αποτελεί τον καθετοποιημένο οργανισμό ΑΗΚ με Κυβερνητικές εγγυήσεις. Η παραχώρηση των δανείων από τους δανειστές γίνονται με εξασφάλιση Κυβερνητικών Εγγυήσεων και αξιολογώντας τη συνολική οικονομική εικόνα του Οργανισμού παρά το γεγονός ότι οι συμφωνίες των δανείων αναφέρονταν σε συγκεκριμένα έργα. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί το τελευταίο εταιρικό δάνειο το οποίο λήφθηκε για τις οικονομικές ανάγκες του Οργανισμού, λήφθηκε Κυβερνητική Εγγύηση αλλά στο δάνειο έγινε αναφορά στην κατασκευή της Μονάδας 5 η οποία ειρήσθω εν παρόδω, είχε κατασκευασθεί 2 χρόνια πριν και επισκευαστεί μετά το συμβάν στο Μαρί.</p> <p>Η αρχή λειτουργίας στη βάση μιας ενιαίας και αδιαίρετου επιχείρησης επιβάλλει να κατευθύνονται οι χρηματοδοτικοί πόροι</p>	<p>Η ΡΑΕΚ ξεκαθαρίζει ότι η κατανομή μετρητών και δανείων στις διάφορες δραστηριότητες θα πρέπει να πραγματοποιείται για δύο (2) βασικούς λόγους:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Για σκοπούς ΧΛ 2. Για σκοπούς υπολογισμού του ΜΣΚΚ <p>1. Για σκοπούς ΧΛ η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι τα μετρητά και τα δάνεια μπορούν να διαχωριστούν και να καταναμεθούν στις δραστηριότητες στις οποίες αφορούν, άσχετα αν τα δάνεια αυτά συνομολογούνται και λαμβάνονται σε επίπεδο διοίκησης. Σχετικά με τα δάνεια τα οποία λαμβάνονται σε επίπεδο διοίκησης (corporate loans) τα οποία είναι πράγματι για διοικητικούς σκοπούς και όχι για αναπτυξιακά έργα (π.χ. για βελτίωση της ρευστότητας του οργανισμού) να επιμερίζονται στις</p>

<p>Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ</p>	<p>Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ</p>	<p>Σχόλια ΡΑΕΚ</p>
	<p>σε χρήσεις που εξυπηρετούν την επιχειρηματική δραστηριότητα στο σύνολό της, και έτσι αξιολογούνται, και όχι τμηματικά στην κάθε μία εξ αυτών.</p> <p>Ενώψει των πιο πάνω τα υφιστάμενα δάνεια πρέπει να κατανέμονται με βάση το Απασχολούμενο Κεφάλαιο της κάθε Δραστηριότητας.</p> <p>Ως προς τα μετρητά η ΑΗΚ θεωρεί ότι αποτελούν στοιχείο του καθαρού δανεισμού της επιχείρησης και προτίθεται να τα ενσωματώσει στον καθαρό δανεισμό απότο δεν θεωρεί ότι υφίσταται θέμα προσδιορισμού κλειδας επιμερισμού.</p> <p>Τέλος η ΑΗΚ θεωρεί ότι ο καθαρός δανεισμός της κάθε δραστηριότητας (όπως και της επιχείρησης συνολικά) περιλαμβάνει τόσο δάνεια όσο και ίδια κεφάλαια και διαθέσιμα ο μερισμός τους δε, πρέπει να πραγματοποιηθεί στη βάση της καθαρής περιουσιακής διάρθρωσης της κάθε δραστηριότητας.</p> <p>Με την θέσπιση των κανόνων που αφορούν στην αποζημίωση των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων, αναπτύχθηκαν διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά στην υπολογιζόμενη απόδοση επί των επενδεδυμένων κεφαλαίων. Πολλές ρυθμιστικές αρχές αποζημιώνουν την ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση με ένα μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) στην βάση ενός προκαθορισμένου και βέλτιστου δείκτη μόχλευσης και όχι λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική κεφαλαιακή διάρθρωση της ρυθμιζόμενης εταιρείας. Ο στόχος του ρυθμιστή, με τον προαναφερόμενο δείκτη μόχλευσης, είναι να παράσχει κίνητρα στις ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις να βελτιστοποιήσουν την κεφαλαιακή τους δομή, δηλαδή να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ της χρηματοδότησης μέσω ιδίων κεφαλαίων και μέσω δανεισμού. Βάσει μελετών, φαίνεται ότι, όταν οι ρυθμιζόμενες αποδόσεις υπολογίζονται βάσει της πραγματικής κεφαλαιακής δομής των υπό ρύθμιση δραστηριοτήτων, οι δραστηριότητες αυτές τείνουν να μεταβάλουν την δομή τους προκειμένου να επιηρεάσουν τις αποδόσεις τους προς τα πάνω, δηλαδή θα επιλεγεί εκείνο το μέγιστο χρηματοδότησης που θα μεγιστοποιήσει την απόδοση της εταιρείας μέσω τιμών που θα προσεγγίζουν επίπεδα μονοπωλιακών συνθηκών αγοράς. Χωρίς την επιλογή προκαθορισμένης και βέλτιστης κεφαλαιακής διάρθρωσης, οι ρυθμιζόμενες εταιρείες τείνουν να επιλέγουν κεφαλαιακές δομές με υψηλότερα ποσοστά ιδίων κεφαλαίων από εκείνα της βέλτιστης δομής, προκειμένου να επιτύχουν υψηλότερες αποδόσεις.</p>	<p>διαφορές δραστηριότητες και ο επιμερισμός αυτός να γίνεται κατά τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή. Σε αυτή την περίπτωση και μόνον θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάποια κλειδα επιμερισμού. Θεωρούμε ότι κατάλληλη κλειδα επιμερισμού θα ήταν το λειτουργικό κόστος της κάθε Δραστηριότητας και όχι το Απασχολούμενο Κεφάλαιο.</p> <p>Τα δάνεια μπορούν να διαχωριστούν σε υφιστάμενα και μελλοντικά. Για τα υφιστάμενα δάνεια θα πρέπει να γίνει ανάλυση για ποιές δραστηριότητες έχουν χρησιμοποιηθεί και έτσι να γίνει διαχωρισμός. Για τα μελλοντικά θα πρέπει να γίνεται από την αρχή ορθός διαχωρισμός βάσει των πραγματικών αναγκών. Δηλαδή τόσο για τα υφιστάμενα όσο και για τα μελλοντικά δάνεια, ο διαχωρισμός θα γίνεται με βάση την πραγματική χρήση. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που δεν μπορεί να γίνει αυτό τότε θα χρησιμοποιείται κλειδα επιμερισμού κατά τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή.</p> <p>2. Για σκοπούς υπολογισμού του ΜΣΚΚ, η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι θα πρέπει να είναι ξεκάθαρος ο διαχωρισμός μεταξύ:</p> <ol style="list-style-type: none"> πραγματικού/ ιστορικού ΜΣΚΚ (actual/ historic WACC), και μελλοντικού/ προοδευτικού ΜΣΚΚ (forward looking WACC). <ol style="list-style-type: none"> Στη περίπτωση υπολογισμού του πραγματικού/ ιστορικού ΜΣΚΚ θα πρέπει να χρησιμοποιείται ο πραγματικός/ ιστορικός δείκτης μόχλευσης (actual/ historic gearing) της ΑΗΚ, και ως εκ τούτου ο πραγματικός/ ιστορικός διαχωρισμός των δανείων θα γίνεται όπως έχει περιγραφεί στο σημείο 1 πιο πάνω.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
	<p>Η βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση συνήθως προσεγγίζεται μέσω της μέσης ή διάμεσης δομής του δείγματος συγκρίσιμων εταιρειών βάσει του οποίου υπολογίζεται ο συντελεστής beta που ενσωματώνεται στον υπολογισμό του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίου. Ο λόγος είναι διττός:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η μέση ή διάμεση κεφαλαιακή δομή του δείγματος συγκρίσιμων εταιρειών θεωρείται η καλύτερη προσέγγιση της βέλτιστης δομής, στην βάση της παραδοχής ότι ένας κλάδος στο σύνολό του θα τείνει να υιοθετεί την βέλτιστη δομή. • η κεφαλαιακή δομή που χρησιμοποιείται είναι ορθότερο να συνάδει με τις κεφαλαιακές δομές βάσει των οποίων υπολογίστηκαν οι συντελεστές beta επί των οποίων βασίστηκε ο υπολογισμός του μέσου η διάμεσου συντελεστή beta που εν συνεχεία ενσωματώνεται στον υπολογισμό του WACC. <p>Στην βάση των προαναφερθέντων, πιστεύουμε ότι ο υπολογισμός του WACC θα πρέπει να γίνει στην βάση της βέλτιστης κεφαλαιακής δομής ανά δραστηριότητα και όχι της εκτιμώμενης «Πραγματικής» δομής ανά δραστηριότητα και ότι ο καθαρός δανεισμός θα πρέπει να συνεχίσει να θεωρείται ως καθαρός δανεισμός της ενιαίας καθετοποιημένης επιχείρησης και να καταναμέτα στις διάφορες δραστηριότητες ανάλογα με το Απασχολούμενο Κεφάλαιο της κάθε Δραστηριότητας. Σε αντίθετη περίπτωση, ο καθετοποιημένος οργανισμός θα έχει το κίνητρο να χρηματοδοτεί τις «μονοπυλωιακές» του Δραστηριότητες (Δίκτυα) στην πλειοψηφία με Ίδια Κεφάλαια (ακριβότερο κόστος χρηματοδότησης) και τις «ανταγωνιστικές» του Δραστηριότητες (Παραγωγή-Προμήθεια) στην πλειοψηφία με Δάνεια (φθηνότερο κόστος χρηματοδότησης).</p> <p>Σχετικές θέσεις για το θέμα έχουν περιληφθεί και στην επιστολή της ΑΗΚ ημερομηνίας 23 Μαΐου 2014 με την οποία είχε υποβάλει σχόλια επί του Προσχεδίου Απόφασης για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες.</p>	<p>Το πραγματικό ιστορικό ΜΣΚΚ υπολογίζεται ανά έτος και συγκρίνεται με το μελλοντικό/προσδευτικό ΜΣΚΚ που είχε υπολογιστεί για σκοπούς υπολογισμού των Επιπρετόμενων Εσόδων (5ετής καθορισμός Διατηρήσεων). Επίσης το πραγματικό ιστορικό ΜΣΚΚ υπολογίζεται στην αρχή του 5ετούς καθορισμού Διατηρήσεων σαν βάση για τον υπολογισμό του μελλοντικού/προσδευτικού ΜΣΚΚ.</p> <p>b. Στη περίπτωση υπολογισμού του μελλοντικού/προσδευτικού ΜΣΚΚ, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας θεωρητικός/ενδεικτικός δείκτης μόχλευσης (notional gearing), που υπολογίζεται με βάση άλλους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα. Ο βασικός στόχος είναι η παροχή κινήτρων στις ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις να βελτιστοποιήσουν την κεφαλαιακή τους δομή, δηλαδή να βρεθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ της χρηματοδότησης μέσω ιδίων κεφαλαίων και μέσω δανεισμού.</p> <p>Απαντήσεις στα σχόλια της ΑΗΚ ευρίσκονται στην Απόφαση της ΡΑΕΚ για ΡΛΟ.</p>
<p>2. Κατανομή και Επιμερισμός των εξόδων Περιφερειών και των εξόδων Διοίκησης/Κοινών Υπηρεσιών</p>	<p>Συμφωνούμε στο ευρύτερο πλαίσιο του αναλογικού καταμερισμού των δαπανών, στο μερισμό κοινών εξόδων στις «Άλλες Δραστηριότητες» καθώς και στην προσεκτική επιλογή των κλειδών μερισμού και στην αναθεώρησή τους όποτε αυτό κρίνεται σκόπιμο, πάντα λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση κόστους-οφέλους. Οι κλειδές επιμερισμού θα υποβληθούν αρχικά στη ΡΑΕΚ για έγκριση και στη</p>	<p>Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι, σαν γενική αρχή και όπως καθορίζεται ρητώς στις ΡΛΟ, οι κλειδές επιμερισμού θα πρέπει να επικαιροποιούνται, ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές και υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση σε ετήσια βάση.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Τα έξοδα Περιφερειών να καταναμένονται στις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας και στις «Άλλες Δραστηριότητες» αναλόγως. • Τα κοινά έξοδα (έξοδα διοίκησης και κοινών υπηρεσιών) να επιμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και των «άλλων δραστηριοτήτων». 		

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<ul style="list-style-type: none"> • Οι κλειδές επιμερισμού κοινών εξόδων να αναθεωρηθούν και να καθοριστούν με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους και μεθοδολογία σε εύλογη, διαφανή και λογική βάση. Οι κλειδές επιμερισμού να αναθεωρούνται επίσης, για να διασφαλιστεί ότι παραμένουν αντιπροσωπευτικές, δίκαιες και διαφανείς. Να μην χρησιμοποιούνται σταθερά ποσοστά ως κλειδές επιμερισμού ιδίως όταν αυτά δεν καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους/μεθοδολογία. Οι κλειδές επιμερισμού να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση. • Αναφορικά με την κατανομή των εξόδων Περιφερειών και Διοίκησης/Κοινών Υπηρεσιών υποβάλλονται οι ακόλουθες συστάσεις ή επεξηγήσεις: <ul style="list-style-type: none"> i. Τα έξοδα «Πρωώθησης/Διαφήμισης» και «Δημοσίων Σχέσεων», να επιμερίζονται στην Προμήθεια κατά τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή και λαμβάνοντας υπόψη το λιανικό χαρακτήρα της Προμήθειας. ii. Το κέντρο κέρδους «Purchasing» να κατανέμεται λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων αγορών που έχουν πραγματοποιηθεί από την κάθε δραστηριότητα όπως επίσης και το χρόνο που δαπανάται για την προετοιμασία των εν λόγω συμβάσεων. iii. Τα έξοδα Περιφερειών και Διοίκησης/Κοινών Υπηρεσιών να επιμερίζονται και στις «Άλλες Δραστηριότητες» λαμβάνοντας υπόψη τους πόρους (π.χ. προσωπικό, αυτοκίνητα, αποθήκες) που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των «Άλλων Δραστηριοτήτων». 	<p>συνέχεια όταν και εφόσον προκύπτει ανάγκη αναθεώρησής τους, οι οποιοσδήποτε αλλαγές θα υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση.</p> <p>Για τα έξοδα διοίκησης και κοινών υπηρεσιών περιλαμβάνονται και λεπτομερή σχόλια στο 4 πιο κάτω.</p> <p>Αναφορικά με τις προτάσεις επί συγκεκριμένων κατηγοριών εξόδων των περιφερειών αναφέρουμε τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα έξοδα «πρωώθησης/διαφήμισης» και «δημοσίων σχέσεων» μερίζονται με βάση την αρχή προκλήσης/ απιότρητα του κόστους όπως προδιαγράφεται στις ΡΛΟ. Προκειμένου για τον άμεσο καταμερισμό των δαπανών αυτών λαμβάνεται υπόψη το ποια ΕΜ θα λάβει την ωφέλεια. Είναι λίγα και μη σημαντικά τα έξοδα διαφήμισης που θεωρούνται έμμεσα. Για τα έμμεσα έξοδα θα υποβληθεί εισήγηση για κλειδα καταμερισμού στη ΡΑΕΚ. • Πιστεύουμε πως ο ορθότερος τρόπος καταμερισμού του κόστους του κέντρου κέρδους «Purchasing» είναι για τη δαπάνη μισθοδοσίας να κατανέμεται με βάση την χρονοχρέωση (καταμερισμός ωρών εργασίας) του κάθε υπαλλήλου που δουλεύει στον σχετικό τομέα, ενώ για τις λοιπές δαπάνες πιστεύουμε πως ο ορθότερος καταμερισμός είναι με βάση την αξία των αγορών που έχουν πραγματοποιηθεί από την κάθε δραστηριότητα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ετήσιο κόστος του κέντρου κέρδους Purchasing, έχει μειωθεί ουσιαστικά αφού σημαντικό μέρος των εργασιών του έχει αποκεντρωθεί στις επιμέρους Δραστηριότητες. • Ήδη γίνεται μερισμός των κοινών δαπανών και στις «άλλες δραστηριότητες» λαμβάνοντας υπόψη τους πόρους που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των σχετικών λειτουργιών. <p>Είμαστε σε συνεχή φάση βελτίωσης της διαδικασίας μερισμού των δαπανών στις διάφορες δραστηριότητες. Όπου εντοπίζονται αδυναμίες διορθώνονται με στόχο τον ακριβέστερο και πιο αντικειμενικό μερισμό του κόστους στις ΕΜ.</p>	<p>Τα πιο πάνω αποτελούν νομική υποχρέωση της ΑΗΚ, την οποία θα πρέπει να εφαρμόζει. Ως εκ τούτου δεν προκύπτει κανένα θέμα σχέσης κόστους-οφέλους.</p> <p>Οι εισηγήσεις της ΑΗΚ επί συγκεκριμένων κατηγοριών εξόδων έχουν καταγραφεί. Θα πρέπει να μελετηθούν στα πλαίσια της Έκθεσης Συμμόρφωσης με ΡΛΟ που θα πρέπει να υποβάλει η ΑΗΚ στη ΡΑΕΚ, όπως προνοείται από τις ΡΛΟ.</p>
<p>3. Κέντρα Κόστους Λογισμικού ΑΗΚ</p>		

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>Για σκοπούς απλοποίησης της διαδικασίας κατανομής των εξόδων, η ΑΗΚ να επανεξετάσει το όλο σύστημα με στόχο ο αριθμός των κέντρων κόστους να μειωθεί. Στο λογιστικό της ΑΗΚ, υπάρχουν 1560 κέντρα κόστους τα οποία στο τέλος κάθε μήνα κατανομούνται κατά τη διαδικασία κλεισίματος του μήνα, στις διάφορες δραστηριότητες. Έχει παρατηρηθεί ότι υπάρχει αρκετή επανάληψη στα κέντρα κόστους και υπάρχουν κατηγορίες οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται. Εφόσον είναι δυνατόν, κάποια από αυτά τα Κέντρα Κόστους να καταλογιστούν σε συγκεκριμένη δραστηριότητα και τα υπόλοιπα να επιμερίζονται με τρόπο λογικό, δίκαιο και διαφανή στις διάφορες δραστηριότητες.</p>	<p>Η Μονάδα Οικονομικών της ΑΗΚ έχει αρχίσει την επανεξέταση της δομής των κέντρων κόστους στο λογιστικό της σύστημα. Αριθμός κέντρων κόστους έχει ήδη καταργηθεί. Η εργασία συνεχίζεται και αναμένεται να ολοκληρωθεί μετά την οριστική έκδοση των αποφάσεων της ΡΑΕΚ</p>	
<p>4. Έξοδα προσωπικού</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα έξοδα μισθοδοσίας να κατανομούνται στις διάφορες δραστηριότητες με βάση την αρχή πρόκλησης κόστους (δηλαδή να κατανομούνται στις δραστηριότητες στις οποίες το προσωπικό έχει εργαστεί). • Να επιδιωχθεί όπως πόροι και υπηρεσίες που παρέχονται σε μια ΕΜ από ένα τμήμα παροχής κοινών υπηρεσιών (π.χ. υπηρεσίες πληροφορικής, υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, λογιστικές υπηρεσίες κ.λ.π.) ή από μια ΕΜ σε μια άλλη (π.χ. εργασίες συντήρησης από την ΕΜ Παραγωγής στην ΕΜ Μεταφοράς) να περιοριστούν στο ελάχιστο δυνατό και να υποκεινται σε όρους και κανόνες, ούτως ώστε να αποκλείονται διεισδοτήσεις ή/και νόθευση του ανταγωνισμού. Όταν παρουσιάζεται η ανάγκη προσφοράς τέτοιων υπηρεσιών, η προσφορά αυτή να παρέχεται κάτω από συνθήκες αγοράς (η κάθε ΕΜ να είναι ελεύθερη να ζητήσει τις υπηρεσίες από την ελεύθερη αγορά εάν μπορεί να διασφαλίσει τις ίδιες υπηρεσίες με πλέον ευνοϊκούς όρους), και μέσα από μια συμβατική διεύθετη (Συμφωνίες Παροχής Υπηρεσιών, Service Level Agreements- SLAs) μεταξύ της ΕΜ που λαμβάνει και του τμήματος ή της ΕΜ που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές. Συνάγεται ότι θα εφαρμόζονται διαφανείς κανόνες για τη κατανομή του χρόνου του προσωπικού, μέσω του συστήματος χρονοχρέωσης, για λογική και δίκαιη χρέωση των προσφερόμενων υπηρεσιών. 	<p>Συμφωνούμε με τη θέση ότι τα έξοδα της μισθοδοσίας θα πρέπει να κατανομούνται με βάση την αρχή πρόκλησης του κόστους. Τα συστήματά μας υποστηρίζουν την λειτουργία αυτή (SAP και σύστημα χρονοχρέωσης) και εργαζόμαστε για βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αξιοπιστίας στη λειτουργία τους. Επισημαίνεται ότι ο μεγαλύτερος αριθμός υπαλλήλων της ΑΗΚ είναι επίσημα κατανεμημένος στις τέσσερις Δραστηριότητες και το μισθολογικό κόστους τους καταχωρείται άμεσα σε αυτές.</p> <p>Το θέμα των κοινών υπηρεσιών αποτελεί αντικείμενο και του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Οδηγίας για Λειτουργικό Διαχωρισμό και ο βαθμός τους Λειτουργικού Διαχωρισμού θα καθορίσει το πλαίσιο του Λογιστικού Διαχωρισμού.</p> <p>Θεωρούμε ότι στα πλαίσια λειτουργίας της η ΑΗΚ ως μία ενιαία και αδιαίρετη επιχείρηση πάντα θα υφίστανται εργασίες που από τη φύση τους είναι επιτελικές (στρατηγική, επιχειρηματικό σχέδιο, προϋπολογισμός, διαχείριση οικονομικών πόρων, στρατηγική πληροφορικής, διαχείριση ανθρώπινων πόρων κλπ) οι οποίες πρέπει και θα εκτελούνται κεντρικά και ενιαία από το Επιτελικό Κέντρο. Παράλληλα υπάρχουν υπηρεσίες που είναι υποστηρικτικές (νομικές, διαχείριση κτιριακών εγκαταστάσεων, τήρηση αρχείων & στοιχείων κλπ) οι οποίες σήμερα εκτελούνται κεντρικά παρόλο που θα μπορούσαν να αποκεντρωθούν ή/και να εκτελούνται από τρίτους. Για τις υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να γίνει μελέτη κόστους – οφέλους πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για αποκεντρωσή τους. Παίρνοντας πάντως ως παράδειγμα το Ιρλανδικό Μοντέλο, επισημαίνεται ότι η Ιρλανδική Ρυθμιστική Αρχή υποστηρίζει σθεναρά τη διατήρηση των υποστηρικτικών υπηρεσιών σε κεντρικό επίπεδο ώστε να</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι η ΑΗΚ διεξάγει 4 βασικές δραστηριότητες που πρέπει να εργάζονται ως εάν οι δραστηριότητες αυτές διεξάγονταν από 4 χωριστές εταιρείες, σύμφωνα με το Νόμο.. Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι η Οργανική Δομή και γενικά η λειτουργία του Οργανισμού επαφίεται καθαρά στη Διοίκηση του Οργανισμού. Η ΡΑΕΚ δεν υπεισέρχεται σε θέματα Οργανικής Δομής εφόσον διασφαλίζεται η αποδοτική και εύρυθμη λειτουργία του Οργανισμού με πλήρη διαφάνεια όσον αφορά τα λειτουργικά έξοδα κάθε μίας από τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της ως εάν οι δραστηριότητες αυτές διεξάγονταν από 4 χωριστές εταιρείες, σύμφωνα με το Νόμο.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>• Να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη χρονοχρέωση προσωπικού της ΑΗΚ που εμπλέκεται σε αναπτυξιακά έργα.</p> <p>• Η διαδικασία καταγραφής και υποβολής των ωρών εργασίας (χρονοχρέωση) του προσωπικού, διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στον αλληθί, εύλογο και διαφανή διαχωρισμό των εξόδων μισθοδοσίας της ΑΗΚ στις επί μέρους δραστηριότητες. Η ΑΗΚ να λαμβεί τα κατάλληλα μέτρα για περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας καταγραφής, υποβολής αλλά και ελέγχου των ωρών εργασίας του προσωπικού της για να επιτευχθεί αντικειμενικά ο διαχωρισμός των εξόδων μισθοδοσίας της. Προς τούτο:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Να εισαχθούν κωδικοί πρόσβασης και ασφαλιστικές δικλείδες στο σύστημα χρονοχρέωσης για όλα τα μέλη του προσωπικού, για σκοπούς ελέγχου της ταυτοποίησης του χρήστη του συστήματος. ➢ Να διασφαλιστεί ότι ο υπάλληλος θα μπορεί να χρεώνει ώρες μόνο σε έργα στα οποία ο προϊστάμενος του τον έχει συμπεριλάβει στην ομάδα έργου. ➢ Να εφαρμοστεί επαρκής εποπτεία και εξέταση/έγκριση της διαδικασίας χρονοχρέωσης. Η εξέταση/έγκριση να πραγματοποιείται σε πολλά επίπεδα, δηλαδή ο κάθε διευθυντής να εξετάζει/έγκρινη τις χρονοχρεώσεις της ομάδας του και στη συνέχεια, ο επικεφαλής του Τμήματος να εξετάζει/έγκρινη την 	<p>προκύπτουν οικονομικά και λειτουργικά οφέλη διασφαλίζοντας πολλαπλές συνέργειες.</p> <p>Όσον αφορά στη θέση της ΡΑΕΚ ότι η κάθε ΕΜ θα πρέπει να είναι ελεύθερη να ζητήσει υπηρεσίες από την ελεύθερη αγορά, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα αυτό για να μην οδηγήσει τελικά σε αύξηση του κόστους αφού θα υφίσταται μιν το σταθερό κόστος των εσωτερικών υπηρεσιών της ΑΗΚ το οποίο θα πρέπει να ανακτηθεί αλλά επιπρόσθετα θα διενεργείται και το κόστος αγοράς των υπηρεσιών από τρίτους. Θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι χρειάζεται κάποιος χρόνος προσαρμογής πριν τεθούν οι πάροχοι κάποιων κοινών υπηρεσιών σε καθεστώς «καταγωνισμού» με τρίτους. Θεωρούμε πως τα SLAs που θα διαμορφωθούν θα πρέπει να παρέχουν τα κίνητρα στους παρόχους των κοινών υπηρεσιών για αύξηση της αποδοτικότητας τους.</p> <p>Ειδικότερα για τα SLAs επισημαίνεται ότι είναι σημαντικό ο αριθμός τους να μην είναι τέτοιος που να δημιουργεί πρόβλημα διαχείρισης στον οργανισμό και να οδηγεί σε αυξημένο κόστος. Θεωρούμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις η αρχή της απόδοσης του κόστους μέσω του υφιστάμενου συστήματος χρονοχρέωσης είναι το πλέον ενδεδειγμένο για την χρέωση κοινών υπηρεσιών στις διάφορες δραστηριότητες.</p> <p>Συμφωνούμε με την ανάγκη διατήρησης ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος χρονοχρέωσης και εργαζόμαστε με για την υλοποίηση του σκοπού αυτού.</p> <p>Συμφωνούμε με την ανάγκη διατήρησης ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος χρονοχρέωσης και εργαζόμαστε με για την υλοποίηση του σκοπού αυτού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Όλες οι άλλες δραστηριότητες εμπήκουν στις κοινές υποστηρικτικές υπηρεσίες (στις υπηρεσίες αυτές συμπεριλαμβάνονται και οι υπηρεσίες Γενικής Διεύθυνσης) και είναι βοηθητικές προς τις 4 βασικές δραστηριότητες. • Η θέση της ΡΑΕΚ είναι σαφής. Ο Οργανισμός θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να φροντίσει ώστε να προσφέρει υποστηρικτικές υπηρεσίες μέσω των SLAs στις 4 βασικές δραστηριότητες, με αποδοτικό τρόπο και εμπορικούς όρους. • Η ύπαρξη των κοινών υποστηρικτικών υπηρεσιών δεν είναι αυτοσκοπός αλλά αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των 4 βασικών δραστηριοτήτων. • Το ΔΣ της ΑΗΚ θα πρέπει να υποβάλει αναλυτικό πρόγραμμα συμμόρφωσης το οποίο με πρακτικό τρόπο θα περιγράψει τα στάδια εφαρμογής των προνοιών της Απόφασης με στόχο την ολοκλήρωση της εφαρμογής μέχρι το τέλος Μαρτίου 2015. <p>Σε κάθε περίπτωση όταν μία από τις 4 βασικές ρυθμιζόμενες δραστηριότητες (ΕΜ) θα χρησιμοποιήσει βοηθητική υπηρεσία από άλλη ΕΜ ή από μία από τις υποστηρικτικές υπηρεσίες, αυτό θα γίνεται μέσα από συμβατική διευθέτηση (SLA). Ο αριθμός των SLAs θα είναι τόσος όσο χρειάζεται για να καλυφθούν όλες οι ανάγκες για δάνεια υπηρεσία προς κάθε μία από τις 4 βασικές ρυθμιζόμενες δραστηριότητες.</p>

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με λογιστικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ	Σχόλια ΡΑΕΚ
<p>υποβολή των χρονοχρεώσεων όλων των ομάδων του Τμήματός του.</p>		
<p>5. Εφαρμογή</p> <p>Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ καλείται όπως υποβάλει στη ΡΑΕΚ εντός δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης αναλυτικό πρόγραμμα συμμόρφωσης και εφαρμογής των προνοιών της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης με στόχο την ολοκλήρωση της εφαρμογής μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2014.</p>	<p>Θεωρούμε ότι η πρόταση για κατάρτιση αναλυτικού προγράμματος συμμόρφωσης με τις Ρυθμιστικές Απόφασεις αποτελεί παραγοντα καθοριστικής σημασίας για την επιτυχή εφαρμογή της οδηγίας αυτής.</p> <p>Αν και θεωρούμε ότι από το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης για Λογιστικό Διαχωρισμό δεν επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές στο υφιστάμενο σύστημα Λογιστικού Διαχωρισμού που εφαρμόζει η ΑΗΚ, όπως διαμορφώνεται και με κάποιες αλλαγές που έχουν ήδη δρομολογηθεί για βελτιστοποίησή του, εντούτοις επιφυλασσόμαστε για το κατά πόσο το χρονικό διάστημα που προτείνεται για την εφαρμογή επαρκεί και αναμένουμε την τελική μορφή και περιεχόμενο της οδηγίας για να εκφράσουμε τις θέσεις μας για το κατά πόσο η εφαρμογή στο χρονικό πλαίσιο αυτό είναι εφικτή. Εισηγούμαστε όπως η τελική Απόφαση της ΡΑΕΚ διαλαμβάνει πως μετά την Έκδοση της τελικής Απόφασης της ΡΑΕΚ για Λογιστικό Διαχωρισμό και μετά την υποβολή του Προγράμματος Συμμόρφωσης και Έγκρισής του από τη ΡΑΕΚ, θα καθοριστεί στη συνέχεια, από κοινού, λεπτομερές Πρόγραμμα Εφαρμογής. Πιστεύουμε ότι κάτι τέτοιο θα είναι πιο ορθολογικό αφού ενδεχομένως να υπάρχουν ενέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να διεκπεραιωθούν μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2014 που ζητά η ΡΑΕΚ αλλά ενδεχομένως να υπάρχουν ενέργειες οι οποίες απαιτούν περισσότερο χρόνο εφαρμογής, ειδικότερα εκεί που χρειάζεται να γίνουν αλλαγές στα λογισμικά της ΑΗΚ.</p>	<p>Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης θα μπορούσε να υποβληθεί όχι σε 2 μήνες αλλά μέσα σε 3 μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης της Ρυθμιστικής Απόφασης. Η ΡΑΕΚ αποδέχεται επίσης την εισήγηση της ΑΗΚ για μικρή παράταση στην ολοκλήρωσης της εφαρμογής της Απόφασης, και ως εκ τούτου καθορίζει νέο στόχο για ολοκλήρωση και εφαρμογή της Απόφασης το τέλος Μαρτίου 2015.</p> <p>Αναφορικά με ενέργειες οι οποίες κατ' εξαίρεση απαιτούν περισσότερο χρόνο εφαρμογής, ειδικότερα εκεί που χρειάζεται να γίνουν αλλαγές στα λογισμικά συστήματα της ΑΗΚ, αυτές θα πρέπει να καταγραφούν με λεπτομέρεια και να υποβληθούν τεκμηριωμένα στη ΡΑΕΚ μαζί με το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης. Είναι στη διακριτική ευχέρεια της ΡΑΕΚ, ειδικά και συγκεκριμένα για τις εργασίες αυτές, να εγκρίνει εξαίρεση όσον αφορά στην ολοκλήρωση της εφαρμογής συγκεκριμένης εργασίας και να καθορίσει νέο χρονοδιάγραμμα.</p>